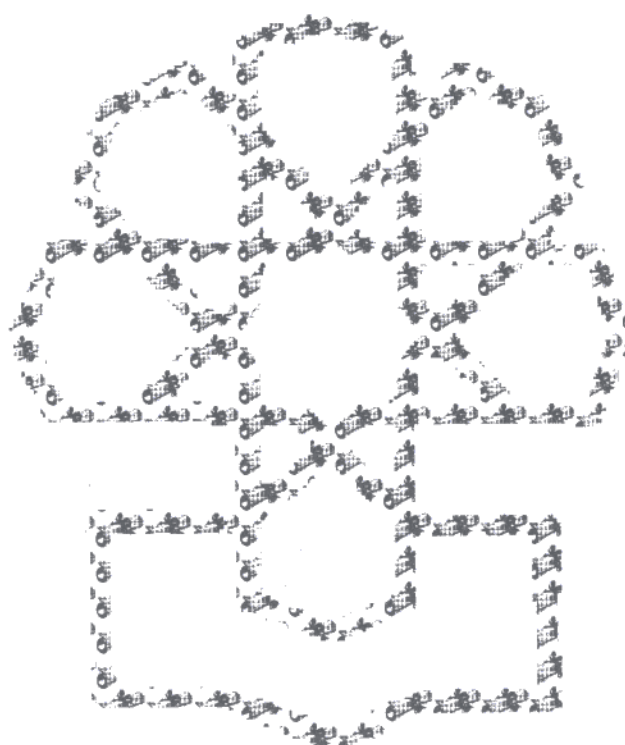

بسم الله الرحمن الرحيم

عملکرد پست و مخابرات در برنامه‌ی اول

از سری انتشارات مجلس چهارم و برنامه‌ی دوم
شماره‌ی: ۲۲

معاونت پژوهشی
مهرماه ۱۳۷۳

پژوهش‌های علمی و اجتماعی

کار: گروه تحقیق

● مجلس چهارم، مسئولیت خطیر بررسی و تصویب برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را عهده‌دار می‌باشد. شرایط خاص اقتصادی، اجتماعی ایران امروز، دستاوردهای برنامه اول، کاستیها و ناکاستیهای آن، چشم‌انداز آینده و ضرورت‌های جدی در امر هدایت بهینه منابع (به گونه‌ای که امکانات در جهت حداکثر نتایج توسعه بکار گرفته شود) مسئولیت خطیری را در این مقطع تاریخی متوجه مجلس چهارم نموده است. با این حال مجلس چهارم نشان داده است که از هوشمندی و روز آمدی کافی برای تصویب یک برنامه ایده‌آل برخوردار است و به همین لحاظ، تمامی ظرفیت قوه تقنینیه را در این راستا بکار می‌گیرد.

مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی به عنوان یک نهاد کارشناسی در خدمت مجلس در راستای همگامی با این حرکت بنیادین مجلس معظم، دست بکار کوششی در خور گردیده است. گروه‌های کارشناسی کوچک و بزرگ پیرامون عناوین و موضوعات تخصصی فعال گردیده و دستاوردهای پژوهشی ایشان پیرامون محورهای متعدد برنامه متناوباً آماده و در مجموعه «مجلس چهارم، برنامه دوم» به استحضار نمایندگان محترم می‌رسد. عملکرد برنامه اول در کلیه بخش‌ها و دیدگاه‌های کارشناسی متخصصین پیرامون موضوعات کلان و بخشی برنامه دوم از اهم موضوعاتی است که در این مجموعه منتشر می‌گردد.

لازم به ذکر است که این گزارشها تلخیص از گزارشهای مفصل و مطولی است که به جهت فرصت محدود نمایندگان محترم و امکان بهره‌گیری بیشتر، فشرده آنها استخراج و تقدیم می‌گردد. متون تفصیلی این گزارشها در مرکز پژوهشها موجود است که در صورت تقاضای نمایندگان و کمیسیونهای محترم، ارسال خواهد شد. امید است این مجموعه مورد عنایت و بهره‌کافی نمایندگان محترم واقع گردد. انشاء...

* در طی سالهای برنامه‌ی اول توسعه، بخش پست نقش خود را در جایگاه توسعه باز شناخته و با در نظر گرفتن سیاستها و استراتژیهای پیش‌بینی شده، توانسته از قالب همیشگی خود خارج شده و با تغییر ساختار سازمانی در جهت هدفهای و سیاستهای تعیین شده حرکت نماید. لیکن حرکت آن کند و بطئی بوده و برای تحقق کامل هدفهای بخش، کافی نبوده است. به گونه‌ای که در سال ۱۳۷۱ شاخصهای افزایش تعداد مراسلات پستی و تجهیز واحدهای پستی به ترتیب ۳۸/۲ درصد و ۲۳/۶ درصد نسبت به هدفهای برنامه، تحقق داشته‌اند.

* مهمترین مشکلات بخش پست که مانع تحقق کامل هدفهای برنامه شده‌اند، به قرار زیر می‌باشند:

- ۱- نبود نیروی انسانی متخصص به میزان کافی.
- ۲- نبود برنامه ریزی و اعمال مدیریت علمی کافی در فعالیتهای.
- ۳- نبود کنترل‌های کیفیت عملیات.
- ۴- مشکلات و تنگناهای حمل و نقل و کمبود راهها و جاده‌های قابل دسترسی.
- ۵- عدم گنجایش ظرفیت بعضی از خطوط و مسیرهای هوایی و واگنهای راه آهن، در قبول مرسولات و محمولات پستی.
- ۶- نبود خطوط منظم دریایی، به ویژه در خط ارتباطی بین جزایر و بنادر ساحلی خلیج فارس.

- ۷- نبود کارایی کافی سیستم و تجهیزات در مراکز مکانیزه.
- * در مجموع جهت بهبود عملکرد بخش پست پیشنهادهای زیر ارائه میشود:
- ۱- بهبود عملیات عرضه‌ی خدمات پستی.
 - ۲- بهره برداری همه جانبه از بخش‌های کارآمد پستی خارج از شبکه.
 - ۳- استفاده از تکنولوژی متداول جهان، در مراکز مکانیزه پستی و جایگزینی تجهیزات قدیمی آنها.

- ۴- ایجاد زمینه‌های لازم، به منظور جلب تقاضاهای بالقوه‌ی مرسولات.
- ۵- کاهش ضریب ضایعات و مفقود شدن مرسولات و امانات.
- ۶- اصلاح نظام مدیریت.

* عملکرد بخش مخابرات در مورد شاخصهای نصب شده و تلفنهای دایری موفق بوده است که علت آن در سهولت نصب سوئیچهای دیجیتال و درآمدزا بودن واگذاری تلفن به متقاضیان می‌باشد. لیکن در مورد شاخص تلفنهای همگانی اعم از شهری و راه دور و نیز افزایش تعداد کانالهای بین شهری و کانالهای انتقال، موفق نبوده است که علت آن عدم تأمین و

تدارک خرید و سفارش به موقع تجهیزات مورد نیاز و توجه ناکافی به ارائه‌ی سرویسهای عمومی با توجه به تعرفه‌ی پایین این سرویسها بوده است.

* مهمترین مسائل و مشکلات بخش مخابرات به شرح زیر است:

- ۱- کمبود نیروی انسانی متخصص.
- ۲- عدم تغییر تشکیلات اداره‌های کل مخابرات استانها.
- ۳- عدم ارائه سرویسهای جدید و موجود در سوئیچهای دیجیتال به استفاده کنندگان.
- ۴- عدم تأمین و تدارک خرید و سفارش به موقع تجهیزات مورد نیاز.
- ۵- عدم توجه کافی به ارائه‌ی سرویسهای عمومی با توجه به تعرفه‌ی پایین این سرویسها.
- ۶- عدم بهره‌برداری کامل از تجهیزات نصب شده.
- ۷- تمرکز انحصاری فعالیتها در شرکت مخابرات و عدم استفاده یا واگذاری بخشی از فعالیتها به بخش خصوصی.

* برای حرکت پویاتر بخش مخابرات پیشنهادهای زیر ارائه میشود:

- ۱- ایجاد هماهنگی کامل بین فعالیتهای مخابرات راه دور و سوئیچینگ شبکه‌ی مخابراتی.
- ۲- تقویت سیستمها و تجهیزات مراکز کنترل فرکانس و مدیریت و پرسنل متخصص این سیستمها.
- ۳- واگذاری بخشی از فعالیتها به بخش خصوصی و استفاده از تواناییهای موجود در این بخش.
- ۴- هدایت تشکیلات مخابرات، در جهت منطقه‌ای شدن و عدم تمرکز.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	مقدمه:
۷	فصل اول : عملکرد بخش پست در برنامه‌ی اول و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه
۷	فصل دوم : مسائل و مشکلات بخش پست
۸	فصل سوم : جمع‌بندی و ارائه‌ی پیشنهادها
۸	فصل چهارم : عملکرد بخش مخابرات در برنامه‌ی اول و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه
۹	فصل پنجم : مسائل و مشکلات بخش مخابرات
۱۰	فصل ششم : جمع‌بندی و ارائه‌ی پیشنهادها

مقدمه

ارتباط پستی یکی از قدیمی ترین و آشناترین نوع ارتباطات برای مردم است. از آنجا که فعالیتهای اقتصادی در نهایت با هدف مبادله کالاها و خدمات صورت می پذیرد، بنابراین هر کجا صحبت از مبادله هست موضوع خدمات پستی به میان کشیده می شود. وابستگی مبادله و خدمات پستی به حدی است که می توان گفت در غیاب خدمات پستی شیرازه ی فعالیتهای اقتصادی متزلزل می شود و امور جاری کشور با صرف وقت بیشتر و هزینه های به مراتب بالاتر انجام خواهد شد.

علاوه بر بخش پست، بخش مخابرات نیز که سریعترین وسیله ارتباطی و انتقال اطلاعات است، سبب صرفه جویی بسیار در وقت، انرژی، مصرف سوخت و سایر تقلیه، کاهش بار ترافیک و بهبود گردش کار در امور مختلف می شود.

این گزارش به منظور بررسی عملکرد دو بخش نام برده شده در طی سالهای برنامه ی پنج ساله اول تهیه شده است. در فصول اول و چهارم گزارش عملکرد این دو بخش بررسی شده و با اهداف برنامه ی اول مورد مقایسه قرار گرفته است. در فصول دوم و پنجم مسائل و مشکلات آنها بررسی شده و فصول سوم و ششم نیز به جمع بندی و ارائه پیشنهادها اختصاص یافته اند.

فصل اول: عملکرد بخش پست در برنامه‌ی اول و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه

تولید در بخش پست شامل ارائه‌ی انواع خدمات پستی، توسط شرکت پست جمهوری اسلامی ایران و واحدهای تابعه از یکسو و اجرای عملیات متناسب در جهت گسترش و بهبود کیفی این خدمات و نهایتاً بهره‌برداری از ظرفیتهای موجود بخش دولتی و افزایش این ظرفیتهای در قالب توزیع مراسلات و فعالیتهای مختلف در زمینه‌های مالی، فرهنگی و اجتماعی می‌باشد.

در طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۱، بخش پست توانسته در راستای هدفهای کلی برنامه‌ی اول حرکت نموده و ظرفیت بالقوه‌ی خود را افزایش دهد. به این ترتیب که، تعداد کل مرسولات پستی از ۲۴۰ میلیون مرسوله در سال ۱۳۶۸ به ۳۴۰ میلیون مرسوله در سال ۱۳۷۱، افزایش یافت. افزایش فوق‌منجر به افزایش سرانه‌ی مرسولات از ۴/۴ مرسوله در سال ۱۳۶۸، به ۵ مرسوله در سال ۱۳۷۱، رسید. به رغم افزایشهای فوق، هدفهای برنامه به طور کامل در این زمینه متحقق نشده‌است. به گونه‌ای که در سال ۱۳۷۱، افزایش تعداد مراسلات پستی تنها در حد ۶۱/۸ درصد هدف برنامه و افزایش شاخص سرانه‌ی مرسولات در حد نیمی از هدفهای برنامه بوده‌است (جدول شماره‌ی ۱).

میزان تحقق هدف تجهیز واحدهای پستی نیز، معادل ۷۶/۴ درصد هدف برنامه در سال ۱۳۷۱ بوده‌است. تعداد واحدهای پست شهری و روستایی در خلال سالهای مورد بررسی افزایش یافته‌است، لیکن افزایش هیچکدام از آنها در حد هدفهای مصوب برنامه نبوده‌است.

قابل ذکر است میزان تحقق هدف در خصوص واحدهای پست شهری بیشتر (۸۸ درصد) از واحدهای پست روستایی (۶۵ درصد) بوده‌است.

شاخصهای مربوط به تعداد پستهای سیار، نمایندگیهای پست روستایی، ایستگاههای نامه‌رسانی، سرانه‌ی واحدهای پستی، سرویسهای جدید و آموزش کارکنان از جمله شاخصهایی بوده‌اند که در حد هدفهای مصوب تحقق یافته‌اند. بیشترین میزان تحقق مربوط به آموزش کارکنان می‌شود که از ۲۴۷۳ نفر در سال ۱۳۶۹، به ۴۳۷۵ نفر در سال ۱۳۷۱، افزایش یافته و معادل ۸۵/۸ درصد بیشتر از هدفهای پیش‌بینی شده در برنامه تحقق یافته‌است. از آنجا که در سال شروع برنامه، حدود ۶۸ درصد از کارکنان پست دارای مدرک تحصیلی ابتدایی و راهنمایی بوده‌اند، از این رو در برنامه‌ی اول، گسترش آموزش در پست به عنوان یکی از هدفهای کیفی منظور شده بود.

فصل دوم: مسائل و مشکلات بخش پست

مهمترین مسائل و مشکلات این بخش را به شرح زیر می‌توان طبقه‌بندی کرد:

- ۱- فقدان نیروی انسانی متخصص به میزان کافی.
- ۲- نبود برنامه‌ریزی و اعمال مدیریت علمی کافی در فعالیتهای.
- ۳- نبود کنترل‌های کیفیت عملیات.
- ۴- مشکلات و تنگناهای مربوط به حمل‌ونقل، کمبود راهها و جاده‌های قابل دسترسی.
- ۵- عدم گنجایش ظرفیت بعضی از خطوط و مسیرهای هوایی و واگنهای راه‌آهن در قبول

مرسولات و محموله‌های پستی.

۶- عدم وجود خطوط منظم دریایی به ویژه در خط ارتباطی بین جزایر و بنادر ساحلی خلیج فارس.

۷- عدم کارایی کافی سیستم و تجهیزات در مراکز مکانیزه‌ی پست.

فصل سوم: جمع‌بندی و ارائه‌ی پیشنهادها

از ابتدای شروع برنامه‌ی اول، بخش پست با معرفی ارتباط پستی به جامعه از راه رسانه‌های گروهی، برنامه‌ریزی در زمینه‌ی نحوه‌ی بهره‌برداری سریع و ارزان از شبکه ترابری بخش دولتی و غیر دولتی، اقدام در زمینه‌ی تأمین تجهیزات موتوری مورد نیاز بر طبق تراز فیزیکی و اقدام در زمینه‌ی تأمین وسایل موتوری دریایی جهت برقراری سرویسهای مبادله‌ی دریایی، حرکت خود را در راستای کاهش موانع و مشکلات بخش آغاز کرده است. همچنین از سال ۱۳۶۸، مقدمات تغییر روش کار بر طبق استانداردهای جدید به عمل آمده که در مرحله اول با شناخت نقاط کور شبکه و ایجاد سیستمهای آمارگیری نوین زمینه حذف دوباره کاریها در کل سیستم، برای جلوگیری از اتلاف وقت نیروی انسانی فراهم آمده است. به طور کلی می‌توان بیان کرد که در برنامه‌ی اول، زمینه‌های فعالیت پست نه صرفاً در قالب سنتی یعنی ارسال و توزیع مرسولات، بلکه به عنوان یک عامل زیر بنایی و اساسی در توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مدنظر قرار گرفته است.

پست نقش خود را در جایگاه توسعه باز شناخته و با در نظر گرفتن سیاستها و استراتژیهای پیش‌بینی شده توانسته از قالب همیشگی خود خارج شده و با تغییر ساختار سازمانی در جهت هدفهای و سیاستهای تعیین شده حرکت نماید. لیکن حرکت آن کند و ببطی بوده و برای تحقق کامل هدفهای بخش کافی نبوده است. به گونه‌ای که در سال ۱۳۷۱، شاخصهای افزایش تعداد مرسولات پستی و تجهیز واحدهای پستی به ترتیب ۳۸/۲ درصد و ۲۳/۶ درصد عدم تحقق نسبت به هدفهای برنامه داشته‌اند. جهت بهبود عملکرد بخش، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

- ۱- بهبود عملیات عرضه‌ی خدمات پستی.
- ۲- بهره‌برداری همه جانبه از بخش‌های کارآمد پستی خارج از شبکه.
- ۳- استفاده از تکنولوژی متداول جهان در مراکز مکانیزه‌ی پستی و جایگزینی تجهیزات قدیمی آنها.
- ۴- ایجاد زمینه‌های لازم به منظور جذب تقاضاهای بالقوه‌ی مرسولات.
- ۵- کاهش ضریب ضایعات و مفقود شدن مرسولات و امکانات.
- ۶- اصلاح نظام مدیریت.

فصل چهارم: عملکرد بخش مخابرات در برنامه‌ی اول و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه

عملکرد بخش مخابرات طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۱، در (جدول شماره ۲) آورده شده است. تعداد تلفنهای نصب شده از ۱۹۷ هزار شماره در سال ۱۳۶۸، به ۹۸۸ هزار شماره در سال ۱۳۷۲، افزایش یافته است. که بیش از ۴ برابر هدفهای برنامه می‌باشد. تعداد تلفنهای دایری نیز در سال ۱۳۷۱، به ۵۴۱ هزار شماره

افزایش یافته که معادل ۱۰۰ درصد بیشتر از هدفهای برنامه می باشد. عملکرد موفق بخش در خصوص تلفنهای نصب شده و دایری از جهت سهولت نصب سوییچهای دیجیتال و درآمدزا بودن واگذاری تلفن به متقاضیان بوده است.

شاخص دیگر بخش، تعداد تلفنهای همگانی شهری است که نتوانسته متناسب با هدفهای برنامه رشد یابد. عملکرد این شاخص در سال ۱۳۷۱، معادل ۲۳۳۵ دستگاه بوده که ۲۵/۲ درصد کمتر از هدف برنامه می باشد. باوجود آنکه عملکرد نصب تعداد تلفنهای همگانی راه دور مناسب تر از نصب تعداد تلفنهای همگانی شهری بوده، لیکن این شاخص نیز نتوانسته معادل هدفهای برنامه متحقق شود (۸/۲ درصد عدم تحقق در سال ۱۳۷۱).

در میان شاخصهای عملکردی بخش مخابرات شاخصهای افزایش دایری تلکس، افزایش تعداد کانالهای بین شهری و تعداد کانالهای انتقال بیشترین عدم تحقق را نسبت به هدفهای برنامه داشته اند. در سال ۱۳۷۱ شاخصهای فوق به ترتیب تنها ۳۷/۹ درصد، ۵۹/۴ درصد و ۶۸/۵ درصد از هدفهای برنامه را متحقق ساخته اند. علت عدم تحقق کامل هدفهای برنامه را می توان عدم تأمین و تدارک خرید و سفارش به موقع تجهیزات مورد نیاز، عدم تأمین و ساخت و تحویل سفارشات مورد نیاز توسط تولیدکنندگان داخلی، عدم توجه به ارائه سرویسهای عمومی با توجه به تعرفه پایین این سرویسها و نیز عدم بهره برداری کامل از تجهیزات نصب شده بوده است. در مورد افزایش دایری تلکس، علت عدم تحقق را می توان استفاده از فاکس به جای تلکس، عدم وجود مشتری و عدم استقبال توسط متقاضیان و وجود انحصار تحویل دستگاه تلکس به مشتریان به قیمت بالا، در اختیار شرکت مخابرات دانست.

شاخص دفاتر مخابرات روستایی از عملکرد مناسبی برخوردار بوده است. این شاخص در سال ۱۳۷۱، ۴۷/۶ درصد بیشتر از هدف برنامه بوده است. علت عملکرد موفق بخش، در این خصوص را می توان استفاده از مشارکت مردمی در واگذاری زمین و احداث دفاتر، سادگی ارتباط دهی به نقاط خاص و تولید تجهیزات روستایی در داخل کشور دانست.

فصل پنجم: مسائل و مشکلات بخش مخابرات

مهمترین مسائل و مشکلات این بخش به شرح زیر است:

- ۱- کمبود نیروی انسانی متخصص.
- ۲- عدم تغییر تشکیلات اداره های کل مخابرات استانها.
- ۳- عدم ارائه سرویسهای جدید و موجود در سوییچهای دیجیتال به استفاده کنندگان.
- ۴- عدم تأمین و تدارک خرید و سفارش به موقع تجهیزات مورد نیاز.
- ۵- عدم توجه کافی به ارائه سرویسهای عمومی با توجه به تعرفه پایین این سرویسها.
- ۶- عدم بهره برداری کامل از تجهیزات نصب شده.
- ۷- تمرکز انحصاری فعالیتها در شرکت مخابرات و عدم استفاده یا واگذاری بخشی از فعالیتها به بخش خصوصی.

عملکرد بخش در مورد شاخصهای تلفن نصب شده و تلفن دایری موفق بوده است، که علت آن در سهولت نصب سوئیچ‌های دیجیتال و درآمدزا بودن واگذاری تلفن به متقاضیان می‌باشد. لکن در مورد شاخص تلفنهای همگانی اعم از شهری و راه دور و نیز افزایش تعداد کانالهای بین شهری و کانالهای انتقال موفق نبوده است که علت این امر در عدم تأمین و تدارک خرید و سفارش به موقع تجهیزات مورد نیاز و توجه ناکافی به ارائه‌ی سرویسهای عمومی با توجه به تعرفه‌ی پایین این سرویسها و همچنین عدم بهره‌برداری کامل از تجهیزات نصب شده بوده است. در خصوص دفاتر مخابرات روستایی عملکرد، بالاتر از هدف برنامه بوده است. علت تحقق کامل هدف را می‌توان استفاده از مشارکت مردمی در واگذاری زمین و احداث دفاتر، سادگی ارتباط دهی به نقاط خاص و تولید تجهیزات روستایی در داخل کشور دانست.

سیاست اصلی و اساسی پیش‌بینی شده در برنامه، تبدیل سیستم مخابراتی آنالوگ به دیجیتال بوده است. با توجه به استفاده بیش از میزان پیش‌بینی شده‌ی سیستم دیجیتال در توسعه و جایگزینی مراکز سوئیچ شهری، اعم از کم ظرفیت و پر ظرفیت سوئیچ‌های بین شهری و سیستم‌های انتقال، این سیاست کاملاً موفق بوده، ولی مشکلاتی از قبیل کمبود نیروی انسانی متخصص، انتخاب نوع تجهیزات و زمانبندی اجرایی در استفاده از این تکنولوژی، موجب افت کیفی ارتباطات شده است.

درآمدهای شرکت مخابرات در سال ۱۳۷۱، بالغ بر ۴۲۴۸۵۶ میلیون ریال پیش‌بینی شده بود، در مقایسه با عملکرد ۳۷۸۷۸۶ میلیون ریالی، بیانگر ۸۹/۲ درصد تحقق می‌باشد. جمع اعتبارات عملکردی سال ۱۳۷۱، در مقایسه با اعتبارات پیش‌بینی شده در برنامه حدود ۲/۷ برابر بیشتر است. حجم عملکرد سرمایه‌گذاری انجام شده گویای این واقعیت است که بخش توان لازم برای جذب منابع سرمایه‌گذاری از یکطرف (دریافت ودایع از مردم) و همچنین اجرای طرحهای توسعه‌ی مخابرات را از طرف دیگر دارا می‌باشد.

در مجموع به نظر می‌آید، بخش مخابرات، سیاست تقویت و بهره‌گیری از تواناییهای طراحی، تحقیقاتی و تولید تجهیزات مخابراتی مورد نیاز را به طور جدی دنبال نموده ولی استمرار جدی‌تر و قویتر فعالیتها، مستلزم دستیابی به تکنولوژی ملی مخابراتی است.

برای حرکت پویاتر بخش مخابرات پیشنهادهایی به شرح زیر ارائه می‌شود:

۱- عدم وجود هماهنگی و تناسب بین فعالیتهای مخابرات راه دور و سوئیچینگ شبکه‌ی مخابراتی در گذشته، سبب شد که در برنامه‌ی اول، هدفها در جهت ایجاد هماهنگی و تناسب بین این دو بخش مهم از مخابرات کشور، تدوین شود تا موجب ایجاد تسهیلات ارتباطی برای مشترکان شود، با وجود عملکرد فعال بخش در این راستا، هنوز تا رسیدن به سطح استانداردهای قابل قبول فاصله‌ی نسبتاً زیادی وجود دارد و سیاست‌گذاری در این زمینه، با قوت بیشتری باید دنبال شود.

۲- با توجه به سرعت رو به رشد نیازهای داخلی در استفاده از باندهای مختلف فرکانس و تجهیز مؤسسات و سازمانهای مختلف به سیستم‌ها و دستگاههای متنوع در محدوده‌های متفاوت فرکانسی توجه به سیاست «بهبود بهره‌برداری از طیف فرکانس کشور» از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. و چنانچه اقدام مؤثر و به موقع در جهت تقویت سیستم‌ها و تجهیزات مراکز کنترل فرکانس و مدیریت و پرسنل

متخصص آن صورت نپذیرد، بخش در اجرای این سیاست و تحقق آن دچار مشکلات جدی خواهد شد.

۳- تمرکز انحصاری فعالیتها و عدم استفاده یا واگذاری بخشی از فعالیتها به بخش خصوصی و عدم استفاده از تواناییهای موجود در این بخش، موجب شده که بخش در حرکت خود با مسائل و مشکلات عدیده‌ای مواجه شود و علاوه بر آن هزینه‌ها روند منطقی و معقولی را طی نکرده باشد و عوارض منفی نرخ ارائه‌ی خدمات به مردم، نهایتاً، آثار نامطلوب اجتماعی را در پی داشته باشد. لذا اقدامات جدی در این زمینه ضروری به نظر می‌رسد.

۴- هدایت تشکیلات مخابرات در جهت منطقه‌ای شدن و عدم تمرکز در حد ناچیزی مورد توجه قرار گرفته، که پاسخگوی شرایط فعلی نیازهای اقتصادی، اجتماعی نمی‌باشد. حرکت و تحول وسیعی در زمینه‌ی منطقه‌ای کردن کلیه‌ی امور مربوط به شبکه‌های مخابراتی ضروری می‌باشد. تجربه‌های کشورهای موفق در زمینه‌های مختلف مخابرات (اعم از ارائه‌ی فعالیتها و کاهش هزینه‌های انجام شده) حرکت در جهت عدم تمرکز را قوت می‌بخشد.

جدول شماره ۱- عملکرد بخش پست طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۱ و مقایسه آن با هدفهای برنامه

شاخص	واحد	۱۳۶۸			۱۳۶۹			۱۳۷۰			۱۳۷۱	
		برنامه	عملکرد	درصد تحقق	برنامه	عملکرد	درصد تحقق	برنامه	عملکرد	درصد تحقق	عملکرد	درصد تحقق
تعداد مراسلات پستی	میلیون مرسوله	۲۵۰	۲۴۰	۹۶/۰	۳۲۰	۳۲۴	۱۰۱/۲	۴۲۰	۳۱۰	۷۳/۸	۵۵۰	۶۱/۸
تجهیز واحدهای پستی	واحد	۱۵۰	۵۱۸	۳۴۵/۳	۵۳۷	۲۵۸	۴۸/۰	۵۳۷	۴۰۰	۷۴/۵	۵۳۷	۷۶/۴
افزایش واحدهای پست شهری	واحد	۲۵	—	—	۲۵	۱۷	۶۸/۰	۲۵	—	—	۲۵	۸۸/۰
افزایش واحدهای پست روستایی	واحد	۱۰۰	—	—	۱۰۰	۲۲	۲۲/۰	۱۰۰	۵۰	۵۰/۰	۱۰۰	۶۵/۰
افزایش تعداد پست سیار	واحد	۱۰	—	—	۱۰	۳۰	۳۰۰/۰	۱۰	۲۰	۲۰۰/۰	۱۰	۱۰۰/۰
افزایش تعداد نمایندگیهای پست روستایی	واحد	۲۵۰	—	—	۲۵۰	۶۵۰	۲۶۰/۰	۲۵۰	۲۵۰	۱۰۰/۰	۲۵۰	۱۰۰/۰
افزایش ایستگاههای نامه رسانی	واحد	۱۰۰	—	—	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰/۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰/۰	۱۰۰	۱۰۰/۰
افزایش تعداد صندوقها	صندوق	۳۵۰۰	۱۷۸۰	۵۰/۹	۴۵۰۰	—	—	۴۰۰۰	۴۰۰۰	۱۰۰/۰	۴۰۰۰	۵۵/۴
نسبت مرسولات به کل جمعیت	مرسوله	۴/۷۵	۴/۴۴	۹۳/۵	۵/۷	۵/۷۸	۱۰۱/۴	۸/۶۴	۴/۵۹	۵۳/۱	۹/۳	۵۴/۱
نسبت جمعیت به واحدهای پستی	نفر	۱۲۵۲۴	۱۴۰۹۸/۱	۱۱۲/۶	۱۱۶۱۸/۲	۱۱۹۶۸	۱۰۳/۰	۹۳۴۵	۱۱۳۳۹	۱۲۱/۳	۱۰۲۳۴	۱۰۵/۰
تعداد سرویسهای جدید	سرویس	۱۰	۱۱	۱۱۰/۰	۱۰	۲۰	۲۰۰/۰	۱۰	۱۵	۱۵۰/۰	۱۹	۱۰۵/۳
افزایش نقاط تحت پوشش پست مالی	نقطه	—	۷۸	—	—	۴۷۴	—	—	۱۶۴	—	—	—
آموزش کارکنان	نفر	۲۷۹۰	—	—	۲۳۲۵	۲۴۷۳	۱۰۶/۴	۴۳۷۵	۳۳۲۵	۷۶/۰	۲۳۵۵	۱۸۵/۸

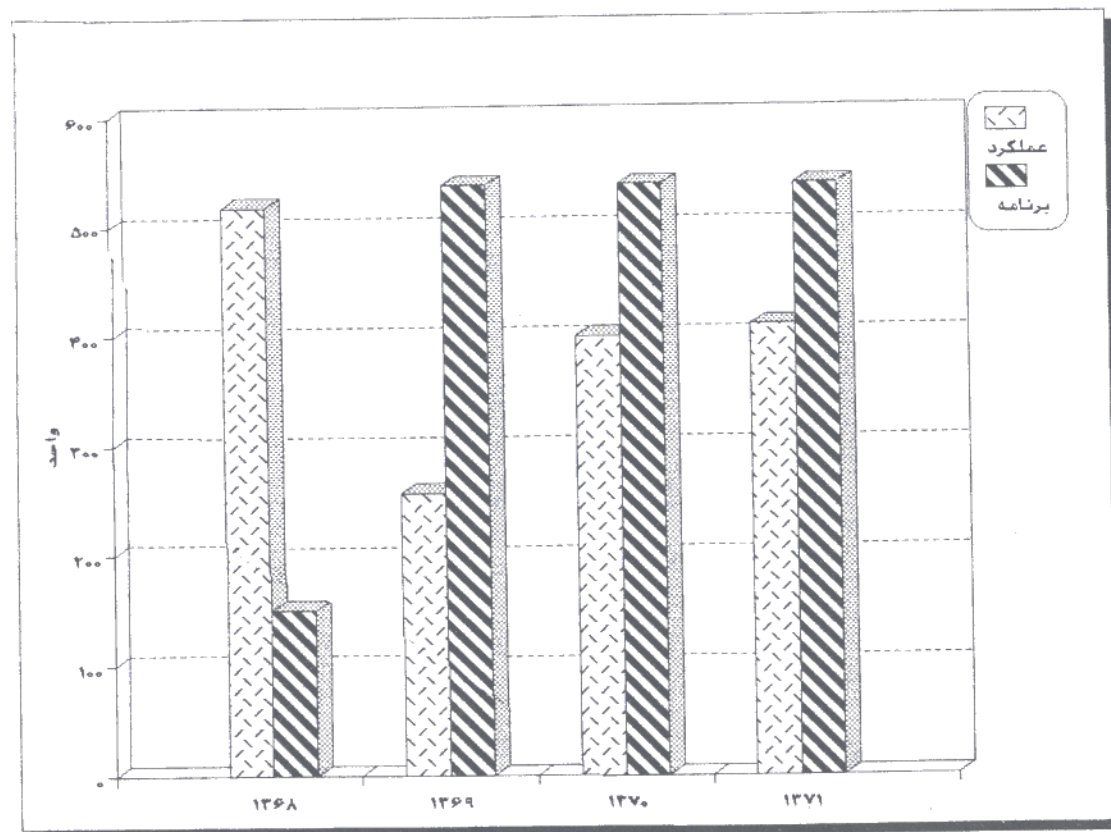
مأخذ: سازمان برنامه و بودجه، گزارشهای اقتصادی سالهای مربوطه.

جدول شماره ۲- عملکرد بخش مخابرات طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۱ و مقایسه آن با هدفهای برنامه

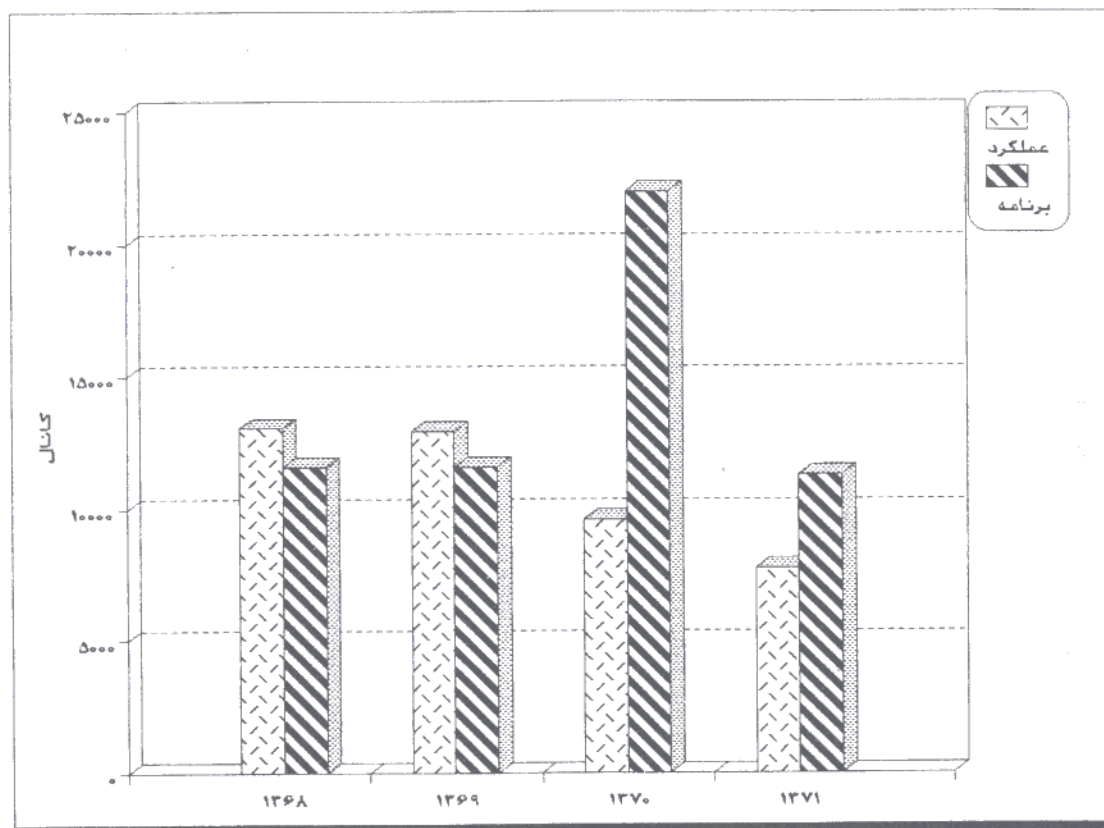
شاخص	واحد برنامه	۱۳۶۸			۱۳۶۹			۱۳۷۰			۱۳۷۱		
		عملکرد	درصد تحقق	برنامه	عملکرد	درصد تحقق	برنامه	عملکرد	درصد تحقق	برنامه	عملکرد	درصد تحقق	برنامه
تعداد تلفنهای نصب شده	شماره	۱۵۵۰۰۰	۱۹۶۹۸۵	۱۲۷/۱	۱۵۵۰۰۰	۱۹۹۸۲۱	۱۲۷/۱	۵۷۰۰۰۰	۴۸۷۵۱۲	۸۵/۵	۲۲۰۰۰۰	۹۸۷۹۳۲	۴۴۹/۱
تعداد تلفنهای دایری	شماره	۲۲۷۵۰۰	۱۴۹۳۵۷	۶۵/۶	۲۲۷۵۰۰	۲۰۷۵۷۱	۹۱/۲	۵۷۵۰۰۰	۲۵۷۱۵۲	۴۴/۷	۲۷۰۰۰۰	۵۴۱۴۱۵	۲۰۰/۵
تعداد تلفن همگانی شهری	دستگاه	۲۲۸۰	۵۶۰۴	۲۴۵/۸	۲۲۸۰	۲۱۰۰	۹۲/۱	۷۸۹۹	۱۶۶۹	۲۱/۱	۳۱۲۰	۲۳۳۵	۷۴/۸
تعداد تلفنهای همگانی راه دور	دستگاه	۴۴۰	۲۸۳	۶۴/۳	۴۴۱	۱۰۰	۲۲/۷	۱۵۶۰	۲۸۰	۱۷/۹	۶۰۰	۵۵۱	۹۱/۸
فزایش تعداد کانالهای بین شهری	کانال	۸۵۸۴	۳۷۶۶	۴۳/۹	۸۵۸۴	۱۳۶۸۹	۱۵۹/۵	۱۵۷۹۱	۶۴۳۶	۴۰/۸	۸۲۴۰	۴۸۹۶	۵۹/۴
فزایش تعداد کانالهای انتقال	کانال	۱۱۵۷۰	۱۳۰۴۳	۱۱۲/۷	۱۱۵۷۷	۱۲۹۰۰	۱۱۱/۴	۲۱۹۷۳	۹۵۵۹	۴۳/۵	۱۱۲۸۰	۷۷۲۴	۶۸/۵
فزایش تعداد کانالهای بین المللی	کانال	۳۳۰	۷۱	۲۱/۵	۳۴۴	۲۲۷	۶۶/۰	۵۸۳	۶۳۰	۱۰۸/۱	۱۱۵	۴۰۵	۱۲۸/۶
دفاتر مخابرات روستایی	نقطه	—	۵۰۶	—	—	۴۳۴	—	۲۶۴۸	۸۶۹	۳۲/۸	۵۵۰	۸۱۲	۱۴۷/۶
فزایش دایری تلکس	شماره	—	—	—	—	۱۷۰۰	—	۱۰۰۰	۱۰۲۳	۱۰۲/۳	۱۰۰۰	۳۷۹	۳۷/۹

مأخذ: به مأخذ جدول شماره ۱ مراجعه نمایید.

نمودار شماری ۱- عملکرد تجهیز واحدهای پستی کشور و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه

نمودار شماره ۲- عملکرد افزایش تعداد کانالهای انتقال و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه

فهرست جدولها و نمودارها

جدول شماره ۱- عملکرد بخش پست طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۱ و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه
جدول شماره ۲- عملکرد بخش مخابرات طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۱ و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه

نمودار شماره ۱- عملکرد تجهیز واحدهای پستی کشور و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه
نمودار شماره ۲- عملکرد افزایش تعداد کانالهای انتقال و مقایسه‌ی آن با هدفهای برنامه

فهرست جدولها و نمودارها